

G E H E I M

PARTIJBESTUURSZITTING VAN DE SWP, SEPTEMBER 1960.

S a m e n v a t t i n g

Het partijbestuur van de Socialistische Werkers Partij kwam op 3 en 4 september 1960 in zitting bijeen. In het bijzonder werd het verschil van opvatting tussen Peking en Moskou over de te volgen gedragslijn ten opzichte van de kapitalistische landen besproken.

Het bestuur besloot eensgezind, dat de partij in deze kwestie openlijk en zonder reserve de zijde van Moskou zal kiezen. Men grijpt deze gelegenheid aan om aan te tonen, dat de breuk met de CPN van SWP-zijde niet bedoeld is als een miskennis van de leidende rol van de Sowjet-Unie in de strijd voor de vrede.

De SWP stelt zich in deze tevens op tegenover de CPN. Analoog aan wat dezerzijds eerder is gemeld, heeft ook het SWP-partijbestuur onderkend dat Paul de GROOT c.s. meer voelen voor de koers van Peking dan voor die van Moskou.

In het partijbestuur bestonden nog steeds verschillen van mening, vooral over de tegenover Moskou aan te nemen houding. Het bovenvermelde besluit is - naar het voorkomt - een stimulans voor de eenheid van het partijbestuur.

G E H E I M

G E H E I M

PARTIJBESTUURSZITTING VAN DE SWP, SEPTEMBER 1960.

De houding tegenover Moskou.

In een op 3 en 4 september 1960 gehouden zitting van het partijbestuur van de Socialistische Werkers Partij werden o.m. de verhoudingen in de internationale communistische beweging aan een beschouwing onderworpen. In het bijzonder werden besproken het aan de dag getreden verschil van opvatting tussen Peking en Moskou over het vraagstuk van de vreedzame coëxistentie en de te volgen gedragslijn van beiden ten opzichte van de kapitalistische landen. Hierbij kwam vanzelfsprekend de vraag aan de orde welke houding de SWP in deze kwestie diende aan te nemen.

Partijvoorzitter Gerben WAGENAAR had in een artikel "Praten of Schieten" in "De Brug" van 11 juni jl. de stelling ingenomen dat zowel de Sowjet-Unie als de Verenigde Staten schuld hadden aan het mislukken van de topconferentie, maar dat men van CHROESTSJOW had mogen verwachten, dat hij - ondanks het incident met de U2 - de conferentie niet onmogelijk zou maken.

In De Brug hebben nadien zowel de voor- als tegenstanders van Wagenaar's opvattingen gelegenheid gehad hun mening kenbaar te maken.

Ter partijbestuurszitting zei WAGENAAR, dat hij bij het schrijven van het artikel reeds het vermoeden had, dat CHROESTSJOW toen door invloeden van achter de schermen tot deze houding gedwongen was. De gebeurtenissen sindsdien hadden zijn vermoeden duidelijk bevestigd. Het zou volgens hem struisvogel-politiek zijn te ontkennen dat er tegenstellingen bestaan tussen de Volksrepubliek China en de Sowjet-Unie. Telkens als Peking critiek richt op Belgrado is deze, naar Wagenaar's mening, in feite bedoeld voor Moskou. CHROESTSJOW en zijn medevoorstanders van de vreedzame coëxistentie moeten niet alleen weerstand bieden aan de Chinese druk, maar hebben ook nog in eigen land te kampen met een groep voorstanders van de harde stalinistische koers.

Deze ontwikkeling vindt volgens WAGENAAR ook zijn weerslag in de communistische partijen in en buiten het communistische blok. De CPN houdt er van oudsher stalinistische opvattingen op na en helt over naar het Chinese standpunt.

G E H E I M

G E H E I M

Het vraagstuk van het vreedzaam naast elkaar bestaan, dat beslissend is voor het zijn of niet zijn van de mensheid, zal in de naaste toekomst steeds openlijker onderwerp van discussie in de communistische partijen worden.

De SWP zal in deze principieel stelling moeten nemen. Zij zal openlijk, een duidelijk positief geluid laten horen ten gunste van de coëxistentie, er vanuitgaande dat deze door CHROESTSJOW oprecht wordt nagestreefd. Daarmede zal de SWP volgens WAGENAAR de knuppel in het hoenderhok gooien.

Bij de daarop volgende discussie verklaarde het gehele partijbestuur zich accoord met Wagenaar's stelling, die ongetwijfeld ook al in een bijeenkomst van het dagelijks bestuur besproken was.

Actie-plannen.

Men besloot de handen nu eens uit de mouwen te gaan steken om de partij uit te bouwen en te activeren. Allereerst wil men overgaan tot het uitgeven van twee brochures. In de ene, die zal worden samengesteld door Bertus van der HEUL, Jan HOOGCARSPPEL e.a., zal de economische situatie in Nederland onder de loupe worden genomen. Daarbij zal o.m. de eis van een algemene loonronde worden gesteld. De andere zal gewijd zijn aan de internationale situatie. O.m. zal hierin naar voren worden gebracht dat de Sowjet-Unie de voornaamste hoedster van de vrede is. De vredespolitiek van de Sowjet-Unie zal met kracht worden ondersteund. Nadrukkelijk zal men zich daarin voor CHROESTSJOW uitspreken.

Aan de partijbestuurders werd een "verslag van het partijbestuur over de periode van 1 maart tot 1 september 1960" ter hand gesteld, dat op de landelijke conferentie van de partij, die op 1 en 2 oktober a.s. zal worden gehouden, zal worden besproken.

Hierin geeft het partijbestuur o.m. als haar eensgezinde mening te kennen, dat de Sowjet-Unie de voornaamste vredeskracht is en dat haar vredespolitiek met kracht door de SWP dient te worden ondersteund.

G E H E I M

G E H E I M

Het partijbestuur stelt zich op het standpunt, dat door discussie op internationale schaal veel foutieve opvattingen over de coëxistentie zouden verdwijnen. "Kameraden" of partijen, die het met een bepaald standpunt niet geheel eens zijn, mogen niet als "revisionist", "Trotzkist", "lakei van het imperialisme" of iets dergelijks gebrandmerkt worden.

Enige opmerkingen.

Naar het voorkomt hebben de verklaringen van CHROESTSJOW, dat hij ondanks het incident met de U2 en het daarop gevolgde afbreken van de topconferentie de koers van vreedzame coëxistentie blijft volgen, een gunstige indruk gemaakt op het partijbestuur van de SWP.

De tegenstelling Peking-Moskou - die in feite neerkomt op een strijd tussen de harde en de zachtere koers - biedt de SWP-leiding een welkome gelegenheid om te laten uitkomen dat men communist is gebleven en dat de breuk met de CPN van de zijde van de SWP niet bedoeld is als een zich afkeren van Moskou.

Men stelt zich in deze tevens op tegenover de CPN. Analoog aan wat dezerzijds reeds is gemeld, heeft ook het partijbestuur van de SWP onderkend, dat Paul de GROOT c.s. meer voelen voor de koers van Peking dan voor die van Moskou. Hiervan zal ongetwijfeld in de komende brochure en mogelijk ook in de eerstvolgende nummers van De Brug melding worden gemaakt. Daardoor zal dan de voorliefde van de CPN voor de Peking-koers - zo men dit in Moskou zelf al niet heeft opgemerkt - zonder twijfel ook ter kennis van de leiding van de CPSU komen. De CPN zou daardoor mogelijk in een moeilijke positie kunnen geraken.

Het besluit om in deze kwestie openlijk de zijde van Moskou te kiezen heeft de eensgezindheid in de boezem van het partijbestuur versterkt.

Vanaf de oprichting van de Bruggroep (thans SWP) hebben in de leiding steeds verschillen van mening bestaan over de te volgen politieke lijn, met name tussen Gerben WAGENAAR en Jan HOOGCARSPÉL. De eerste, voorstander van een onafhankelijke, progressieve koers, gaf er blijk van zich steeds verder van een dogmatische opvatting van het

G E H E I M

communisme te verwijderen. Zijn geschil met Paul de GROOT lag voor een groot deel in het politieke vlak.

Bij HOOGCARSPEL was niet zo zeer de politiek, maar het dictatoriale optreden van Paul de GROOT doorslaggevend. Zijn grootste bezwaar tegen de afscheiding was, dat het verlaten van de CPN ook een breuk met Moskou betekende.

Dit verschil van opvatting tussen de twee partijbestuurders trad duidelijk aan de dag toen een oordeel moest worden gegeven over het mislukken van de topconferentie. Dit resulteerde in het verschijnen van twee opeenvolgende artikelen van verschillende strekking. Het ene, dat op rekening geschreven moet worden van Jan HOOGCARSPEL, in De Brug van 28 mei en het in de aanvang vermelde artikel van Gerben WAGENAAR in het daaropvolgende nummer.

Thans verklaarde HOOGCARSPEL zich volkomen accoord met de opvattingen van WAGENAAR. Het besluit van het partijbestuur om de zijde van CHROESTSJOW te kiezen zal hem het innemen van dit standpunt zeer hebben vergemakkelijkt.

Aan het voornemen van de partijbestuurders zich meer voor de partij in te zetten moet vooralsnog niet te veel waarde worden toegekend. Tekenend was wel de afwezigheid van partijvoorzitter WAGENAAR in de zitting van 4 september. Hij had er de voorkeur aan gegeven die dag te besteden aan het behartigen van de belangen van de voetbalvereniging, waarvan hij bestuurslid is.

21 september 1960

G E H E I M